

QUIZ SAMORZĄDOWY
***CO SIĘ DZIEJE W
NASZEJ GMINIE?***

Co wiecie o swojej gminie i miejscowości?

Co wiecie o samorządzie?

Sprawdźcie i pobawcie się!

- Przygotowaliśmy trzy zestawy pytań: dwa **dotyczące ogólnej wiedzy o samorządzie (I - łatwiejszy i II - trudniejszy)** oraz jeden **dotyczący wiedzy o Waszej gminie (III)**. Ułatwi Wam to dopasowanie quizu do możliwości uczestników zabawy, np. wybór łatwiejszych pytań do konkursu z udziałem dzieci. Do quizu sprawdzającego (z przymrużeniem oka) wiedzę o gminie, warto zaprosić radnych.
- **Zasady gry i pytania można zmieniać i dostosowywać do lokalnych potrzeb. Najważniejsza jest wspólna zabawa - z dodatkiem nauki o samorządzie!**

ZASADY GRY:

- Każdy uczestnik quizu otrzymuje trzy „szanse” w postaci balonów. Gracze odpowiadają kolejno na wybrane przez siebie pytania (podają numery pytań, na które chcą udzielić odpowiedzi). W przypadku udzielenia błędnej odpowiedzi uczestnik przebija balon szpilką. Zwycięzcą zostaje osoba, która zachowa najwięcej balonów.
- **Do przeprowadzenia quizu potrzebne są:**
  - ✓ **Eksponowane miejsce**, na którym staną uczestnicy konkursu, np. scena, murek, wolna przestrzeń odgradzona od otoczenia taśmą itp.
  - ✓ **Balony**, które po nadmuchaniu wręczane będą uczestnikom konkursu oraz **szpilki** do ich przebijania. Weźcie pod uwagę, że na każdą konkursową rundę potrzebujecie od 9 do 15 balonów, warto więc zawczasu kupić np. przez Internet paczkę minimum 200 balonów. Mogą być małe.
  - ✓ **Nagrody dla laureatów** – sugerujemy, by były to gminne gadżety (jeśli są) – długopisy z logo, notatniki, kubki etc. Dużą radość sprawić też mogą nagrody-zaproszenia do zwiedzania miejscowej remizy strażackiej (np. z możliwością wejścia do wozu bojowego] lub urzędu gminy i gabinetu prezydenta/wójta/burmistrza
  - ✓ **Kartka z numerami pytań** - do powieszenia w miejscu widocznym dla uczestników quizu. Na kartce można zaznaczać numery pytań, które już zostały zadane, tak aby uczestnicy wiedzieli, które pytanie mogą wybrać.

PYTANIA

I. Poziom łatwy:

- 1. Jakie są szczeble samorządu terytorialnego w Polsce?**
Gmina, powiat, województwo
- 2. Co to jest budżet obywatelski?**
Odp. Proces, w którym to mieszkańcy decydują o tym, na co wydawane są pieniądze z budżetu miasta.
- 3. Co ile lat odbywają się wybory samorządowe?**
Odp. Co 4 lata
- 4. Ile trzeba mieć lat, by głosować w wyborach samorządowych?**
Odp. 18
- 5. Kto rządzi gminą? (Uwaga! Pytanie podchwytliwe!)**
Odp. Mieszkańcy
- 6. Kto i jak wybiera władze lokalne gminy?**
Odp. Mieszkańcy w wyborach bezpośrednich.
- 7. Jakie są władze lokalne w gminie?**
Odp. Rada gminy, wójt/burmistrz/prezydent
- 8. Co to są konsultacje społeczne?**
Odp. Proces, w którym mieszkańcy przekazują władzom lokalnym opinie w danej sprawie.
- 9. Kto może głosować w wyborach samorządowych?**
Odp. Każdy obywatel, który mieszka w konkretnej jednostce samorządu terytorialnego
- 10. W którym roku odbędą się najbliższe wybory samorządowe?**
Odp. 2018 roku
- 11. Co to jest samorząd lokalny?**
Odp. Wspólnota wszystkich osób zamieszkujących określone terytorium
- 12. Kto może przyjść na sesję rady gminy lub posiedzenie komisji tematycznych?**
Odp. Każdy
- 13. Czy można nagrać sesję rady gminy?**
Odp. Tak.
- 14. Co to jest gmina?**
Odp. Wspólnota samorządowa osób zamieszkujących określone terytorium. Od 1990 r. w Polsce gmina jest podstawową jednostką samorządu terytorialnego
- 15. Proszę podać numer telefonu do Straży Miejskiej.**
Odp. 986
- 16. Czym jest młodzieżowa rada gminy/miasta?**
Odp. Jest to grupa młodych ludzi, którzy doradzają władzom gminy.
- 17. Kto podejmuje decyzję w sprawie utworzenia młodzieżowej rady gminy?**
Odp. Rada gminy
- 18. W którym roku odbyły się pierwsze wybory samorządowe po '89 roku?**

Odp. (27 maja) 1990 roku

19. Ile lat minęło od pierwszych wyborów samorządowych?

Odp. 26 lat

20. Która z wymienionych informacji nie jest informacją publiczną: budżet gminy, uchwała rady miasta, numer buta burmistrza?

Odp. Numer buta burmistrza

21. Co to jest referendum lokalne?

Odp. Wyrażenie przez mieszkańców opinii w danej sprawie, którego wynik jest wiążący dla władz

22. W jaki sprawach można przeprowadzić referendum w gminie?

Odp. We wszystkich istotnych sprawach ważnych dla mieszkańców (m.in. społecznych, gospodarczych lub kulturowych, także w sprawie odwołania władz)

23. Czym zajmuje się skarbnik gminy?

Odp. Kieruje finansami gminy

24. Czym zajmuje się sekretarz gminy?

Odp. Organizuje pracę w urzędzie

25. Kim jest radny?

Odp. To osoba, która reprezentuje mieszkańców we władzach gminy

26. Gdy stopniał śnieg zauważyłaś/teś, że w Twojej drodze gminnej powstało kilka dziur. Co robisz?

Odp. Piszę pismo do Burmistrza lub do gminnego/miejskiego zarządu dróg itp.

27. Czy różni się wójt od burmistrza?

Wójt kieruje gminą wiejską, burmistrz - miejską

28. Kim jest sołtys?

Odp. Przedstawicielem społeczności wiejskiej

29. Co trzeba zrobić, by oficjalnie stać się mieszkańcem danej gminy?

Odp. Zameldować się w urzędzie

II. Poziom trudniejszy:

1. Czy sołectwo jest odrębnym szczeblem struktury samorządu terytorialnego/

Odp. Nie. Jest jednostką pomocniczą gminy.

2. Jak wybierany jest sołtys?

Odp. Na zebraniu wiejskim.

3. O czym decyduje zebranie wiejskie?

Odp. O wydatkach sołectwa w tym o funduszu sołeckim, wyborze i dowołaniu sołtysa i członków rady sołeckiej, opiniuje projekty uchwał rady sołeckiej, podejmuje inicjatywy społeczne i gospodarcze, które przedstawia organom gminy

4. Kto może wziąć udział w zebraniu wiejskim?

Odp. Wszyscy mieszkańcy dysponujący czynnym prawem wyborczym.

5. Kto w gminie jest przedstawicielem władzy uchwałodawczej, a kto władzy wykonawczej?

Władza uchwałodawcza – radni, władza wykonawcza – prezydent/burmistrz/wójt

6. **Czy wynik konsultacji społecznych jest wiążący dla władz lokalnych?**
Odp. Nie. Konsultacje mają tylko charakter doradczy
7. **W jakich miastach głównym organem władzy wykonawczej jest burmistrz, a w których prezydent?**
Burmistrz – w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców, prezydent – w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców oraz w tych, w których urząd ten istniał przed 1990 rokiem.
8. **Czy osoba nie posiadająca polskiego obywatelstwa może głosować w wyborach samorządowych?**
Odp. Tak, jeśli jest to obywatel UE, który na stałe mieszka w konkretnej jednostce samorządu terytorialnego i dopisze się tam do listy wyborczej
9. **Jak nazywa się podejmowanie przez mieszkańców decyzji o części budżetu miasta?**
Odp. Budżet obywatelski/partycypacyjny
10. **Wymień przykładowe narzędzia demokracji bezpośredniej.**
Odp. Referendum lokalne, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza mieszkańców, konsultacje społeczne, budżet partycypacyjny
11. **Czego może dotyczyć referendum lokalne?**
Wszystkich istotnych spraw dotyczących danej wspólnoty, w tym odwołania pochodzącego z wyborów bezpośrednich organu samorządu terytorialnego.
12. **Ile lat trwa kadencja rady gminy?**
Odp. 4 lata
13. **Czego najczęściej dotyczą przeprowadzane w Polsce referenda lokalne?**
Odwołania władz samorządowych.
14. **Co jest potrzebne, by mieszkańcy mogli współpracować z władzą samorządową w trybie inicjatywy lokalnej?**
Odp. Wprowadzenie w gminie regulacji, np. uchwały, dotyczącej inicjatywy lokalnej.
15. **Co to jest inicjatywa lokalna?**
Odp. Model współpracy między mieszkańcami a władzą samorządową, w którym obie strony dają coś od siebie.
16. **Podaj przykład inicjatywy lokalnej.**
Odp. Remont świetlicy – mieszkańcy wkładają pracę, gmina dostarcza materiały.
17. **Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/ Pani w swoim ogrodzie stare drzewo, które chce Pan/ Pani wyciąć. Co Pan/ Pani robi?**
Odp. Wnioskuje o wydanie zezwolenia na wycięcie chyba, że jest to drzewo owocowe – ich wycięcie nie wymaga zezwolenia
18. **W jaki sposób jest wybierany sołtys?**
Odp. Podczas głosowania, które odbywa się na zabranii wiejskim
19. **Kto decyduje o tym w jaki sposób zostanie rozdysponowany budżet gminy?**
Odp. Rada Gminy
20. **Opieka nad, którymi z wymienionych instytucji nie jest obowiązkiem gminy? Szkoły podstawowe, gimnazja**
Odp. Gimnazja
21. **Jak długo trwa kadencja rady gminy?**

Odp. Cztery lata

22. Kto decyduje o tym czy w gminie trzeba płacić za posiadanie psa?

Odp. Rada Gminy

23. Na czym polega zasada pomocniczości inaczej subsydiarności?

Odp. Ta zasada mówi o tym, że każda sprawa dotycząca społeczności powinna być rozwiązywana na najniższym możliwym poziomie. Władza lokalna powinna wkraczać dopiero, gdy mieszkańcy sobie nie radzą, a państwo powinno realizować tylko te zadania, z którymi nie radzą sobie mniejsze jednostki np. gmina.

24. Kto decyduje o wyodrębnieniu funduszu sołectkiego?

Odp. Rada gminy do 31 marca każdego roku

25. Kto decyduje, na co przeznaczyć pieniądze z funduszu sołectkiego?

Odp. Tylko i wyłącznie mieszkańcy sołectwa (w drodze uchwały podjętej na zebraniu wiejskim)

26. Na co powinny być wydane środki z tzw. korkowego (kapslowego) czyli opłata za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu?

Odp. Na profilaktykę uzależnień, ich zwalczanie oraz rozwiązywanie problemów nimi spowodowanych

27. Ile stron zajmuje ustawa o funduszu sołectkim w Dzienniku Ustaw?

Odp. 2 strony

28. Kto może wnioskować o przeprowadzenie referendum lokalnego w sprawie odwołania burmistrza/ wójta/ prezydenta przed upływem kadencji?

Odp. Mieszkańcy danej jednostki terytorialnej

29. Kto decyduje o granicach gmin?

Odp. Rada Ministrów

30. Jak nazywa się najważniejszy dokument regulujący zasady działania konkretnej gminy?

Odp. Statut Gminy

31. Który rozdział Konstytucji RP mówi o samorządzie terytorialnym?

Odp. Rozdział VII

32. W jakich sprawach przeprowadzenie konsultacji jest obowiązkowe? Wymień przynajmniej jedną sprawę.

Odp. Uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zmiany granic gmin lub granic miasta, utworzenie i zmiana obszaru jednostki pomocniczej (sołectwa oraz dzielnice, osiedla i inne), tworzenie programów współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi

33. Który szczebel samorządu terytorialnego odpowiada za wykonywanie planu zwalczania bezrobocia - powiat, gmina czy województwo?

Odp. Powiat

34. Czy zajmuje się Regionalna izba obrachunkowa?

Odp. Kontroluje finanse gminy.

III. Pytania dotyczące Waszej gminy:

1. Gdzie mieszkańcy naszej gminy lubią spędzać wolny czas?
2. Jakie książki mieszkańcy naszej gminy najchętniej wypożyczają w bibliotece?
3. Narysuj herb miasta.

4. Ilu mieszkańców liczy miasto? 40 324
5. Jak się nazywa kierownik domu kultury/ksiądz proboszcz/dyrektor szkoły/Przewodniczący Rady/Wice Burmistrz?
6. Ilu mniej więcej uczniów chodzi do (tu podaj nazwę konkretnej szkoły) szkoły?
7. Z iloma innymi gminami graniczy nasza gmina?
8. Do jakiego powiatu należy nasza gmina?
9. Z czego znana jest nasza gmina?
10. Wymień 2 zabytki znajdujące się na terenie naszej gminy.
11. Jakie atrakcje turystyczne znajdują się na terenie naszej gminy?
12. Jak nazywają się nasze gminy partnerskie z innych krajów?
13. Ile dzieci urodziło się w naszej gminie w zeszłym roku?
14. Ile lat ma najstarszy mieszkaniec gminy?
15. Jakie imię najczęściej nadawano dzieciom w zeszłym roku w naszej gminie?
16. Podaj imię i nazwisko słynnej osoby pochodzącej z naszej gminy?
17. Jakie dyscypliny sportu uprawia się w naszym klubie sportowym?
18. Z którego roku pochodzi najstarsza wzmianka historyczna o naszej miejscowości?
19. Ile w naszej gminie jest jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych?
20. Ilu strażaków pracuje w naszej Ochotniczej Straży Pożarnej (jeśli jest)?
21. Ile organizacji pozarządowych działa na terenie naszej gminy?
22. Podaj nazwy organizacji pozarządowych działających na terenie naszej gminy.
23. Podaj godziny otwarcia Urzędu Miasta/ Gminy.
24. Przy jakiej ulicy mieści się Starostwo Powiatowe?
25. Czy nasz Urząd jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych?
26. Ile miejscowości jest w naszej gminie?
27. Jak nazywa się Burmistrz naszej gminy?
28. Ile w naszej miejscowości jest szkół podstawowych?
29. Podaj adres strony internetowej naszego Urzędu.
30. Czy nasz Urząd posiada profil na Facebooku?
31. Podaj imię i nazwisko Zastępcy Burmistrza.
32. Ilu radnych zasiada w Radzie naszej gminy?
33. Podaj imiona i nazwiska przynajmniej trzech radnych zasiadających w radzie naszej gminy.

34. Ile sołectw jest na terenie naszej gminy? Można pomylić się o 3.
35. Czy w naszej gminie prowadzone są konsultacje społeczne?

